

GOOGLE CLASSROOM PLATFORMASIDA O‘QUV KURSLARINI YARATISH

Xaydarova S.

t.f.n., dotsent ,Qo‘qon Davlat Pedagogika Instituti

O‘zbekiston Respublikasi

Telefon: 998(90)5706155, E-mail: hay-vb1952@umail.uz

ANNOTATSIYAP:Ushbu maqolada Google Classroom platformasida o‘quv kurslarini yaratish, unga matnli va grafikli kontentlarni joylashtirish usullari ko‘rib chiqilgan.

Tayanch so‘z va iboralar Elektron ta‘lim, masofaviy ta‘lim, Google Classroom platformasi.

ANNOTATION:This article discusses methods for creating educational courses on the Google Classroom platform and placing text and graphic content on it.

Keywords and expressions:E-learning, distance learning, Google Classroom platform.

KIRISH:Rivojlangan xorijiy mamlakatlar tajribasi ko‘rsatganidek, ta‘lim jarayoniga “bulutli hisoblash”ni joriy etish ta‘limni kompyuterlashtirish muammolarining mukammal yechimidir. Hozirgi kunda mashhur bo‘lgan bulutli atamasi 2008 yildan beri hisoblash dunyosida qo‘llanilmoqda. Bulutli texnologiyalardan Google classroom platformasi ta‘lim jarayonida keng qo‘llanilishi bilan dunyoda yetakchi hisoblanadi va bu platformaga ta‘lim resurslarini joylash ahamiyatlidir.

Hozirgi paytda elektron ta‘lim hayotimizning bir bo‘lagiga aylandi, biz Internetning xizmatlaridan har kuni foydalanishga odatlandik. An‘anaviy ta‘lim bilan bir qatorda elektron ta‘lim, masofaviy ta‘lim, ya‘ni to‘g‘ridan-to‘g‘ri o‘zaro aloqalarsiz ta‘lim olish mumkin bo‘lgan turlari hozirgi davrda keng tarqaldi.

Elektron ta‘limda o‘quv kursi dizaynerlari yoki elektron ta‘lim metodistlari o‘quv mazmunini matn, tasvirlar, videolar, videoroliklar va ovozli kliplar, shuningdek, animatsiya kabi audiovizual ma‘lumotlar elementlaridan foydalangan holda ishlab chiqadilar. O‘quv muhiti interfaol ta‘lim mazmuni, amaliy faoliyatning turli turlari, muhokama forumlari va viktorinalar kabi komponentlar yordamida ishlab chiqilgan bo‘lishi zarur. Metodistlar o‘quv jarayonini osonlashtirish uchun tegishli audiovizual elementlardan foydalangan holda o‘quv komponentlari va o‘quv muhitini loyihalashlari kerak.

Biroq, o‘qituvchilar bilan doimiy aloqada bo‘lishi kutilmaydigan elektron ta‘limda o‘quvchilar uchun elektron o‘quv materiallarini ishlab chiqish va tuzish qiyin. O‘qituvchilar nafaqat o‘rganilayotgan fanning mazmunini, balki o‘quvchilarning o‘rganishda muvaffaqiyat qozonishi uchun zarur bo‘lgan tegishli yo‘l-yo‘riq va yordamni ta‘minlaydigan o‘quv materiallarini ishlab chiqishlari kerak. Ba‘zi tadqiqotchilar elektron ta‘lim dasturlarining ko‘pchiligi yaxshi ishlab chiqilmagan o‘quv materiallari natijasida muvaffaqiyatsizlikka uchraganini ham ta‘kidlaydilar. Shu sababli, talabning qoniqishi va ta‘lim samaradorligiga olib kelishda elektron ta‘lim dasturlarining to‘g‘ri ishlab chiqilganligi, o‘quv materiallarining dizayn komponentlari va xususiyatlarini o‘rganish katta ahamiyatga ega.

ADABIYOTLAR TAHLILI:Ta‘lim tizimida elektron ta‘lim tizimini joriy etish masalalari xorij olimlaridan I.Golubitskaya, M.A.Gorelik, L.D.Reyman, I.A.Bolkunov, A.Ye. Satunina, V.Vergasov, P.Galperin, S.Godnik kabi olim va mutaxassislarining ilmiy maqola va ishlarida o‘rganilgan. Xususan, Rossiyalik Z.V.Aleksandrova “Инструкция по созданию онлайн-курса в Google Classroom” maqolasida

Google Classroomda onlayn kurslarni yaratish bosqichlarini bayon etgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI:Umumiy o‘rta ta‘lim maktablarida elektron ta‘lim tizimini joriy etish orqali “Informatika va axborot texnologiyalari” fanini o‘qitishni tashkil etishda nazariy ma‘lumotlar chet el adabiyotlaridan, elektron kurs yaratishda Google Класс platformasidan foydalanildi.

TAHLILLAR VA NATIJALAR:Hozirgi zamon ta‘lim jarayoniga ananaviy tushunchalar qatorida yangi tushunchalar kirib kelmoqda. Shunday tushunchalardan biri elektron ta‘lim tushunchasidir.

Elektron ta'limning paydo bo'lishi tarixiga nazar soladigan bo'lsak, birinchi virtual maktablar 1990-yillarning o'rtalarida AQSh va Kanadada paydo bo'lgan. Masalan, Ontariodagi xususiy virtual maktab 1996-yildayoq ikkita onlayn dars taklif qilgan, biri biologiya va biri Kanada adabiyoti [1]. Florida shtatidagi yirik virtual maktabda 30 000 ga yaqin talaba bor [2].

Hozirgi vaqtda virtual maktablar butun dunyoda mavjud, ammo AQShda ular ayniqsa keng tarqalgan. Ushbu ta'lim muassasalari o'rta ta'lim tizimiga birlashtirilgan: o'quvchilar "oddiy" maktabning kompyuter laboratoriyalarida o'tirgan holda fanlar bo'yicha topshiriqlarni bajarishlari mumkin. Ba'zida ta'lim yarim kunlik shaklda amalga oshiriladi, ba'zan esa kunduzgi va masofaviy ta'lim elementlarini birlashtiradi.

Elektron ta'limning paydo bo'lishi tarixi masofaviy ta'lim bilan uzviy bog'liq bo'lib, u o'z navbatida o'tgan asrning boshlarida ta'limni sirtidan, sirtqi, ya'ni masofaviy ta'lim bilan to'g'ridan-to'g'ri o'zaro aloqalarsiz olish mumkin bo'lgan davrda keng tarqaldi.

Ingliz tilidagi o'quv adabiyotlarida "ochiq va masofaviy ta'lim" atamasi tez-tez qo'llaniladi, bu an'anaviy ta'limga nisbatan masofaviy ta'lim kengroq auditoriya uchun ochiq ekanligini ta'kidlaydi.

Ochiq ta'lim kirish imtihonlarini o'z ichiga olmaydi va hamma uchun mavjud; bundan tashqari, u "norasmiy" (no formal, informal learning) bo'lishi mumkin, ya'ni, ta'lim bo'yicha tegishli hujjatlarni olish bilan yakunlanmaydi. Aynan o'sha paytda elektron ta'lim ishlab chiqilgan bo'lib, u rivojlanishning ushbu bosqichida "masofaviy ta'limning texnik jihatdan takomillashtirilgan shakli" bo'lib xizmat qildi.

Bundan tashqari, elektron ta'lim - "e-learning" tushunchasi oliy ta'lim va qo'shimcha ta'lim, kadrlar tayyorlash va malakasini oshirish bilan bog'liq. Hozirgi paytga kelib esa bu tushuncha umumiy o'rta ta'lim maktablarida elektron ta'lim tizimini joriy etish kabi dolzarb muammoni yechishda ham muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Elektron ta'lim ingliz tilidagi Electronic Learning, qisqacha E-learning so'zlaridan olingan bo'lib, axborot va elektron texnologiyalar yordamida o'qitish tizimi hisoblanadi. YUNESKO mutaxassislari tomonidan quyidagicha ta'rif berilgan: e-Learning – bu internet va multimedia yordamida o'qitishdir.

Elektron ta'lim- bu yangi axborot texnologiyalari, telekommunikatsiya texnologiyalari va texnik vositalariga asoslangan ta'lim tizimidir. U ta'lim oluvchiga ma'lum standartlar va ta'lim qonun-qoidalari asosida o'quv shart- sharoitlari va o'qituvchi bilan muloqotni ta'minlab berib, o'quvchidan ko'proq mustaqil ravishda shug'ullanishni talab qiluvchi tizimdir. Bunda o'qish jarayoni ta'lim oluvchini qaysi vaqtda va qaysi joyda bo'lishiga bog'liq emas.

Elektron ta'lim tizimlari (ELS - E-Learning Systems) kompaniyalar va ta'lim muassasalariga kompyuterlar va axborot texnologiyalaridan foydalangan holda o'quv jarayonlarini avtomatlashtirishga yordam beradi. Quyida eng mashxur va keng tarqalgan tizim va platformalarni keltiramiz:

- iSpring Learn
- Moodle
- Ekvio
- Edmodo
- Ekzamus
- eFront
- Yo-Stady
- Articulate Storyline 360
- Gurucan
- Google Класс
- MyLMS
- Open edX

va boshqalar.

Hozirgi paytda Google Класс (Google Classroom) platformasi uchun elektron ta'lim metodikasini ishlab chiqish muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Google Класс

Google Kelas – o‘qituvchilarga o‘quv topshiriqlarini tezda yaratish va boshqarish, fikr-mulohazalarni bildirish va sinflari bilan muloqot qilishda yordam beradigan ta’lim vositasidir.

Google Kelas imkoniyatlari:

Video uchrashuvlar o‘tkazish.

Kurslar, topshiriqlar yaratish va ularni boshqarish, onlayn rejimda baholar bilan ishlash.

YouTube videolari, Google Forms, so‘rovlar va boshqalar kabi topshiriqlarga Drive orqali kontent qo‘shish.

Talabalarga real vaqtda sharhlar va fikr-mulohazalarni taqdim etish.

Google Classroom — maktablar uchun Google tomonidan ishlab chiqilgan bepul veb-xizmati bo‘lib, topshiriqlarni qog‘ozsiz yaratish, almashish va baholashni osonlashtirishga qaratilgan. Google Classroomning asosiy maqsadi o‘qituvchilar va talabalar o‘rtasida fayllar almashish jarayonini soddalashtirishdir.

Kursni yaratishda tegishli foydalanuvchi diskida alohida papka yaratiladi, unda talaba o‘qituvchi tomonidan baholash uchun ishni topshirishi mumkin. O‘qituvchilar har bir o‘quvchining muvaffaqiyatini kuzatib borishlari mumkin va baho qo‘ygandan so‘ng, o‘qituvchilar ishni sharhlar bilan qaytarishlari mumkin.

Talabalar institut ma’lumotlar bazasi orqali, o‘ziga xos kod orqali kurslarga taklif qilinishi mumkin, so‘ngra u talabaning foydalanuvchi interfeysiga qo‘shilishi yoki maktab domenidan avtomatik ravishda import qilinishi mumkin. Google Classroom bilan yaratilgan har bir kurs tegishli foydalanuvchining Google Drive-da alohida papka yaratadi.

Agar maktabingizda Google Workspace for Education hisobi bo‘lsa, kurslar yaratish uchun ularning elektron pochta manzilidan foydalaning. 13 yoshdan oshgan har qanday foydalanuvchi shaxsiy Google hisobi yordamida kurs yaratishi mumkin.

Google Classroomda kurs yaratish uchun foydalanuvchi avvalo o‘z

akkauntiga ega bo‘lishi kerak. Google Classroomda kurs yaratish uchun quyidagilarni bajaring [3,4]:

1. Google Classroom ilovasini oching. Buning uchun ixtiyoriy brauzerdan, masalan, Google Chrom brauzerining manzillar qatoriga classroom.google.com manzilini yozing.

2. Agar sizda kurs ochilmagan bo‘lsa, asosiy menyuning **Курсы** sahifasida "**Добавить**" +> **Создать курс** tugmalarini bosing.

3. Kurs nomini kiriting.

4. O‘qish yili yoki dars vaqti kabi qisqacha tavsif qo‘shish uchun **Раздел** maydonini bosing va ma’lumotlarni kiriting.

5. Fanni belgilash uchun **Предмет** maydonini bosing va ma’lumotlarni kiriting

6. Kurs manzilini belgilash uchun **Аудитория** maydonini bosing va ma’lumotlarni kiriting.

Namuna quyidagi rasmda keltirilgan [5,8]:

Создать курс

Название курса (обязательно)
Informatika va axborot texnologiyalari

Раздел
8-sinf

Предмет
Informatika va axborot texnologiyalari

Аудитория

Отмена Создать

Создать tugmasini bosib va kursga materiallarni joylashtirish imkonini beruvchi quyidagi oyna paydo bo'ladi:

Informatika va axborot texnologiyalari 8-sinf

Лента Задания Пользователи Оценки

Настроить

Informatika va axborot texnologiyalari 8-sinf

Код курса
eoz4lms

Обратиться к курсу

Предстоящие
Ничего сдавать не нужно
Посмотреть всё

Здесь можно общаться с курсом
В ленте можно публиковать объявления и задания, а также отвечать на вопросы учащихся.

Настройки ленты

Har bir yangi kursga avtomatik ravishda kod beriladi. Kurs kodini platforma o'zi avtomatik ravishda belgilab beradi. Talabalarni taklif qilish uchun Kurs kodi kerak. Kurs kodi (Лента) tasmaning yuqori qismida ko'rsatiladi.

Kурсга o'quv materiallarini joylashtirish uchun **Обратиться к курсу** tugmasini bosamiz. Ма'ruzani 1-dars deb nomlaymiz.

Informatika va axborot texnologiyalari 8-sinf

Настроить

Код курса
eoz4lms

Предстоящие
Ничего сдавать не нужно
Посмотреть всё

Для кого
Informatika v... Все учащиеся

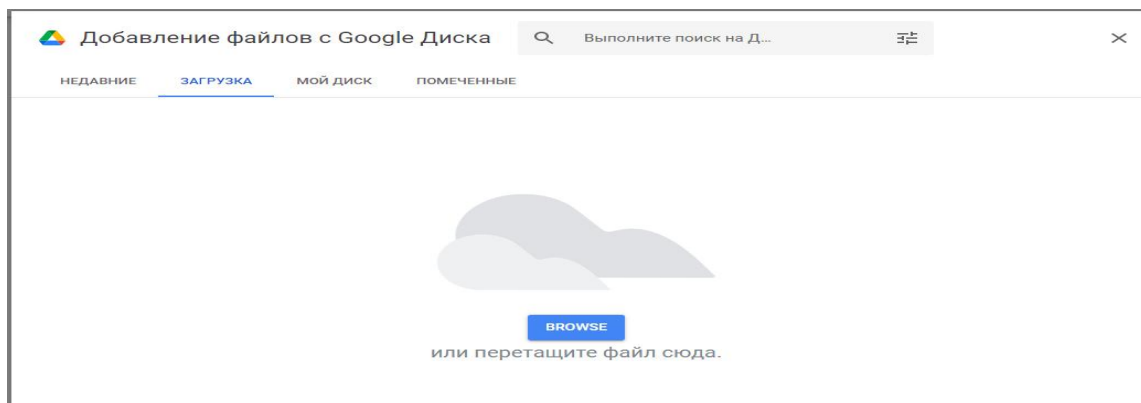
Обратиться к курсу
1-dars

В I U [X] X

Загрузить файл

Отмена Опубликовать

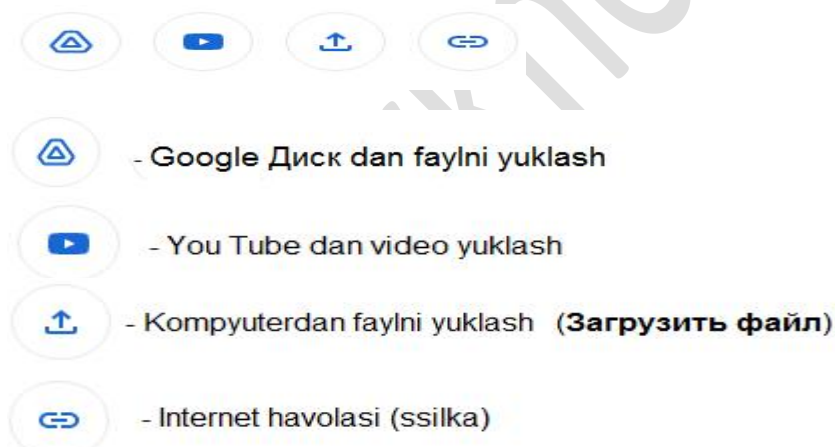
So'ngra **Загрузить файл** tugmasini bosamiz. Hosil bo'lgan oynada **BROWSE** tugmasi orqali kompyuterdan **Darslar** papkasida joylashgan 1-dars nomli faylni yuklaymiz va **Опубликовать** tugmasini bosamiz.

Natijada quyidagini hosil qilamiz:

O'quv materiallarini joylashtirishda quyidagi tugmalardan foydalanish mumkin:

Xuddi shu singari qolgan darslarni ham yuklash mumkin. Har bir darsga oid prezentatsiya va videolarni yuqoridagi tugmalar yordamida kompyuterdan, You Tubedan yoki Internet havolasidan foydalanib yuklash mumkin.

XULOSALAR: Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, elektron ta'lim kompleksini ta'lim muassasalariga joriy etilishi har tomonlama foyda keltiradi. Oliy ta'lim tizimida bu kompleksni joriy qilish uchun barcha shart-sharoitlar mavjud. Ularning barchasi Internet tarmog'iga ulangan. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida ham elektron ta'lim tizimlarini samarali qo'llash bo'yicha ilmiy-metodologik hamda amaliy tavsiyalarni ishlab chiqish va undan foydalanish ta'lim sifatini oshirishdagi ko'p muammolarni hal etishga yordam beradi.

REFERENCES:

1. Virtual High School
2. Florida Virtual School
3. Александрова З.В. Инструкция по созданию онлайн-курса в Google Classroom. <https://infourok.ru/instrukciya-po-sozdaniyu-onlajn-kursa-v-google-classroom-4222620.html>
4. Как создать курс –Компьютер- Справка-Класс.
5. <https://support.google.com/edu/classroom/answer>
6. Haydarova, S. "ELEKTRON TA'LIM TIZIMIDA O 'QUV KURSLARINI YARATISH." Solution of social problems in management and economy 2.4 (2023): 106-113.
7. Khaidarova, S. "Automated methods for solving linear programming problems." Open Access Repository 9.12 (2022): 113-117.
8. Haydarova, S. "Comparative analysis of numerical methods for solving ordinary differential equations." Galaxy International Interdisciplinary Research Journal 10.11 (2022): 356-361.
9. Khaidarova, S. "Automated Methods for Solving the Transport Problem of an Open Type." Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal 2.6 (2023): 279-283.
10. Khaidarova, S. "SOLUTION OF THE OPEN TYPE TRANSPORT PROBLEM USING THE OPTIMAL 2 PROGRAM." Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences 2.8 (2023): 56-61.